

De Twee Kwartieren

Genealogisch tijdschrift voor Kempen- en Peelland

Mijn genealogische zoektocht
van bierviltje tot het
"splintertje" deel 5

Gecasseerd en geannuleerd

Het HisGISproject

Leven als een Zwitserse soldaat

Fouten in de burgerlijke stand

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
Afdeling Kempen- en Peelland

Inhoudsopgave

3	Van de voorzitter		nectie' met de naam Van Cronenborch in Oirschot
4	Bestuur en bestuursvergaderingen	26	Fouten in de burgerlijke stand
4	Cursussen in 2021, afdelingsbibliotheek en lezingen	29	De Genneper borrel
		32	Paleografie: het lezen van Duitse documenten (deel 8) de transcriptie
9	Het HisGISproject		Bibliotheek aanwinsten boeken
13	Gecasseerd en geannuleerd	33	Het spoor bijster
16	Paleografie: het lezen van Duitse documenten (deel 8)	35	Publiceren in De Twee Kwartieren
		36	Bestuur van de afdeling Kempen- en Peelland
18	Leven als een Zwitserse soldaat. Het leven van Bernhard Burkhard Mettler	37	Voor ondersteuning en advies
		37	Mutaties ledenlijst
20	Mijn genealogische zoektocht van bierviltje tot het "splintertje" deel 5	37	Digitaal zoeken in en om onze regio
		37	
23	Mijn DNA/ALIAS onderzoek. Op zoek naar de 'con-		

Copyright © 2021 NGV-afdeling Kempen- en Peelland

Overname van artikelen in overleg met de redactie met bronvermelding.

Niet ondertekende stukken worden gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de redactie.

Kopij voor het volgende nummer inzenden voor **1 november**

Voor informatie of voor het plaatsen van een advertentie neemt u contact op met de redactie.

De redactie: Anton Neggers, Theo van Rooijen en Peter Roosenboom

Eindredactie en vormgeving: Peter Roosenboom

Redactieadres: e-mailadres: redactie-kpl@ngv.nl postadres: Langakker 29 5283 TE BOXTEL

De Twee Kwartieren wordt vormgegeven met het DTPpakket Scribus in lettertype Corbel 10pts

ISSN:2589-6210

VAN DE VOORZITTER

In de afgelopen maanden bent u als lid van de NGV bestookt met nieuwsbrieven en mailtjes, afkomstig van personen en partijen binnen de vereniging die hun visie op de bestuurscrisis die momenteel gaande is met u als lid willen delen. Erg constructief en opbeurend is die correspondentie niet.

Op zaterdag 4 september kwam een kleine groep leden van onze afdeling bijeen in het Trefpunt voor de ingelaste ledenvergadering over de crisis, en om de afdelingsafgevaardigde een mandaat te geven voor de AV van 11 september.

Er zijn naar mijn mening drie oorzaken te noemen voor de huidige crisis. De financiële situatie van de NGV verslechtert in een snel tempo. Dat komt onder andere door het dalend ledenaantal (minder leden is minder inkomsten), hoge vaste lasten (vooral voor huisvesting) en de hoge kosten voor de ICT-ontwikkeling. In de afgelopen twee jaren is de bestuurscapaciteit dramatisch gedaald: op de ingelaste AV van 10 juli was er nog maar één hoofdbestuurslid over, namelijk voorzitter Jos Taalman. En ten slotte lijkt er weinig schot te zitten in de ontwikkeling van de nieuwe website, terwijl de commissie die daarvoor verantwoordelijk is zich systematisch ten opzichte van het hoofdbestuur weigert te verantwoorden over de gedane uitgaven.

Tijdens de AV van 10 juli stonden twee fracties tegenover elkaar. De afgevaardigden die Jos Taalman de kans wilden

Anton Neggers

geven de crisis intern op te lossen (conform de afspraken die daarover eerder met de AV waren gemaakt) en de afgevaardigden die vonden dat dat lang genoeg geduurd had en dat de voorzitter beter kon aftreden. De vraag naar de legitimiteit van die afzetting en de verkiezing van een hoofdbestuur ad interim werd irrelevant toen Taalman zelf besloot af te treden. Feitelijk bracht hij daarmee de twee fracties weer tot elkaar en kon de focus geheel gericht worden op de échte problemen, namelijk de voortgang en verantwoording van het ICT-project, en de toekomst van de NGV.

Tijdens onze ledenvergadering van 4 september kwam de terechte vraag naar boven wat het nut van de landelijke vereniging nog is voor de leden van onze afdeling. Het is absoluut nodig dat die discussie binnen de NGV wordt gevoerd, alsmede dat de bestuursstructuur wordt geprofessionaliseerd zodat een hoofdbestuur over de juiste middelen kan beschikken om een vereniging van deze omvang goed te besturen. Met een moderne term (uiteraard in het Engels) heet dat ook wel: good governance. Op de AV van 11 september zal duidelijk moeten worden of en hoe deze crisis kan worden bezworen.

Dank aan alle leden die mij in de afgelopen weken via mail, telefoon of brief hebben benaderd om hun zorgen te uiten, maar ook om suggesties te doen voor de toekomst. Ik zal die als afdelingsafgevaardigde op 11 september zeker in de AV inbrengen. En ik hoop dat de NGV op uw steun en vertrouwen kan rekenen om uit deze crisis te komen en een nieuwe duurzame start te maken.

BESTUUR EN BESTUURSVERGADERINGEN

Het Bestuur vergadert op 2 september en 28 oktober 2021. Heb je onderwerpen waarvan je wilt dat het Bestuur die bespreekt, stuur die dan naar de [secretaris](#).

Besluiten van het bestuur mei tot en met sept. 2021

- * De cursus Genealogie I wordt voortaan als **Stamboomonderzoek voor beginners** gegeven in het RHCe in het kader van samenwerking KPL – RHCe en Volksuniversiteit. Het Bestuur probeert korting voor KPL-leden te krijgen.
- * Een workshop **Kadasterviewer** zal om dezelfde reden door het RHCe gegeven worden.
- * Een workshop **Wegwijs op de site van het BHIC** wordt in het voorjaar van 2022 georganiseerd.
- * Het voorstel van de Evenementencommissie om de **leden-**

contactdag naar het voorjaar van 2022 te verplaatsen, wordt overgenomen.

* Afdelingsledenvergadering 4 september 2021

De vergadering verleent de afgevaardigde mandaat om naar bevind van zaken te handelen in de Algemene Vergadering van 11 september. De afgevaardigde zal zich beijveren om: het huidige interim Hoofdbestuur steviger mandaat te geven, de locatie Weesp te sluiten, het Verenigingscentrum op korte termijn af te stoten, de NGV meer te laten samenwerken met het CBG, het scannen door vrijwilligers van krantenannonces op NGV-locatie te stoppen en een professioneler Hoofdbestuur met transparante (financiële) verantwoordelijkheden te vormen.

CURSUSSEN IN 2021 , AFDELINGSBIBLIOTHEEK EN LEZINGEN

De cursuscoördinator is het bestuurslid [Ria van Dingenen](#) (2e secretaris).

Hopelijk kunnen we in het najaar weer enigszins normaal cursussen gaan geven, uiteraard met inachtneming van de dan heersende veiligheidsregels.

Het maximum aantal deelnemers voor een cursus is 10, de cursus gaat door bij minimaal 7 deelnemers.

Het cursusbedrag is gebaseerd op het kostendekkend zijn

van een cursus. **Niet-leden betalen een toeslag.**

Je kunt je aanmelden via [het secretariaat](#).

Na aanmelding krijgen de deelnemers bij de bevestiging een cursuscode. Als het minimum aantal deelnemers bereikt is, krijgt u nader bericht over de betaling en dergelijke. Betalingen via **NL73 INGB 0589 6198 02** ten name van Penningmeester NGV; vermeld altijd minimaal KPL en de cursuscode.

Aldfaer I

KPL-lid € 37; niet-lid € 55)

voor beginners, op donderdag, 13.30 - 16.30 uur. Zaal 3, op 11, 18 en 25 november
Cursusleider Johan van Hassel

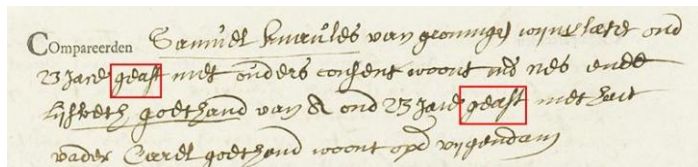
ALDFAER

nog 2 plaatsen beschikbaar!

Stamboomonderzoek voor beginners

De cursus **Genealogie I** (voor beginners) vindt voortaan op een andere manier plaats. KPL is sinds kort een samenwerkingsverband aangegaan met het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE). De cursus is uitgebreider (vijf in plaats van drie avonden) en wordt als **Stamboomonderzoek voor Beginners** aangeboden door de Volksuniversiteit Eindhoven in samenwerking met het RHCE en

Paleografie

(KPL-lid €51; niet-lid €75) geef aan: beginner of gevorderde; het grootste aantal telt.

Maandag, 13.30 - 15.30 uur, Zaal 3, op 27 september, 4, 11, 18, 25 oktober en 1 november
Cursusleider Ben Bal

GensDataPro

(KPL-lid € 37; niet-lid € 57)

Donderdag 13.30 – 16.00 uur,
Zaal 5, 7, 14, 21 en 28 oktober
Cursusleider: André Van Damme

Deze cursus zou oorspronkelijk in maart gehouden worden. Er zijn

Start:
maandag 1 nov
19:00-21:30 uur
5 lessen

de afdeling Kempen- en Peelland van de NGV. De docent is wel dezelfde gebleven, namelijk onze voorzitter Anton Neggers. Data: de vijf maandagen in november 2021. Het Bestuur beijvert zich voor een kortingsregeling voor KPL-leden. Alle informatie over deze cursus, kosten en aanmelding staat op:
<https://www.vu-eindhoven.nl/lijt-nieuw-aanbod/overzicht-nieuw-aanbod/stamboomonderzoek-voor-beginners>
Deze cursus is ook ideaal als opriscursus!

Je kunt je belangstelling voor deze cursussen via het [secretariaat](#) duidelijk maken. Dan word je als een der eersten door de cursuscoördinator geïnformeerd.

Bibliotheek

Een aantal leden heeft nog boeken in huis. Inleveren in 't Trefpunt is hopelijk in het najaar weer mogelijk. Neem alsjeblieft contact op met de [bibliothecaris](#).

Zoeken in de catalogus van onze bibliotheek op de NGV-website

Het zoeken naar boeken gaat als volgt: ga naar de NGV-site www.ngv.nl. Kies voor de linkertegel Digitale Collecties en klik op **Collecties**. Klik op de knop **Catalogus KPL**.

Vervolgens in het menu **Zoek** onderaan de gegevens invullen. Je kunt ook de zoekfunctie Zoek rechtsboven gebruiken.

Leden voor leden

Er is door het vertrek van Astrid Magielse een **vacature in het Bestuur**. Leden die mee willen denken wat de afdeling in deze coronatijd kan betekenen, worden opgeroepen zich te melden [bij de secretaris](#).

Ons bestuurslid Co van het Groenewoud heeft aangegeven per april 2022 na 16 jaar zijn **bestuurslidmaatschap** te

stoppen. Hij heeft als taken onder andere webredacteur, bibliothecaris en de ledenadministratie. Wil je misschien een of meer van zijn taken overnemen? Co zal je graag inwijden. Neem dan met hem via [de mail](#) contact op.

LEZINGEN

Omdat nagenoeg iedereen zijn twee vaccinaties heeft ontvangen, is een doorgaan onder RIVM-regels zeer wel mogelijk.

Alle lezingen vinden met inachtneming van de dan geldende coronaregels plaats in zaal 2 van 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 LX EINDHOVEN. Zaal open 19.30 uur, begin lezing 20.00 uur.

• Wil je een lezing bezoeken? Meld je dan voor de betreffende lezing aan op secretaris-kpl@ngv.nl.

Lezing 14 september 2021

De heer Martijn Spruit is informatie-specialist en functionaris gegevensbescherming bij het CBG.

Voor de pauze vertelt hij over nieuwe **Oorlogsbronnen** die bij het CBG te raadplegen zijn. Na de pauze gaat het over **Boeven in de familie**, hoe je familieleden die met de wet in aanraking gekomen zijn, kunt traceren.

bron foto: GEN. magazine CBG

Lezing en afdelingsledenvergadering 12 oktober 2021

Spreker: John Boeren, hij is een aantal jaren lid geweest van de PR-commissie en het HB van de NGV. Hij is een internationaal beroepsmatig genealoog, zijn roots liggen in Brabant.

Onderwerp: **Het zal je beroep maar wezen: genealoog.** John zet een aantal onderwerpen op een rijtje waaruit blijkt dat het idee dat sommige genealogen hebben: ("Oh, maar dan kan ik ook geld gaan vragen voor mijn genealogisch onderzoek en er dus een inkomen uit halen!") misschien wel iets te positief gedacht is. Voor de pauze deelt hij vooral zijn ervaringen, na de pauze gaat hij met de aanwezigen in op de worstelingen die hij heeft. Hoe denken zij daar over?

Voorafgaand aan de lezing wordt van 19.00 -20.00 uur de **najaarsafdelingsledenvergadering** gehouden. Agenda en stukken krijgen de KPL-leden begin oktober toegestuurd. In elk geval wordt de begroting van het jaar 2022 behandeld.

Lezing 9 november 2021

... een Duitse Nederlander. Dit is de titel van de novemberlezing. De spreker, Karel Werschull, heeft een grote belangstelling voor geschiedenis en hij concentreert zich hierbij op de laatste honderd jaar. Aan-

Op zoek naar Heinrich

bron foto: K. Werschull

leiding en richtsnoer daarvoor is zijn vader. Diens levensloop vanaf de geboorte in het oude Pools-Duitse grensgebied, via zijn ervaringen in de eerste Wereldoorlog tot aan zijn Nederlandse jaren, pluist hij aan de hand van brieven, kaarten en dagboek-fragmenten tot in detail uit. Einddoel is een publicatie van deze brok wereldgeschiedenis aan de hand van een mensenleven, wellicht voor een groter publiek dan alleen familie en vrienden.

Hij was als docent onderwijs & ICT verbonden aan het Summacollege te Eindhoven.

Webinar en digitale lezingen

Op ons Youtubekanaal detweekwartieren@gmail.com zijn nu drie videoproducties beschikbaar. Deze video's zijn openbaar en voor iedereen te bekijken. Het zijn:

Webinar stamboomonderzoek

Dit is onze eerste eigen productie met een introductie op het opzetten van je stamboom. Er is inmiddels een vervolg op deze video in voorbereiding.

Te bekijken via [deze link in uw browser](#)

Digitale lezing Open Archieven

Eind maart was de digitale lezing van Bob Coret over Open Archieven. Nog steeds te volgen op [deze weblink](#).

Digitale lezing Kadaster Archiefviewer

In mei presenteerden we de digitale lezing van Arnout van Erp over de Kadaster Archiefviewer. Zeer aanbevolen voor degenen die in het kadaster zoeken, zowel in de archieven als via het abonnement op de Archiefviewer van onze afdeling. (Zie hieronder voor nadere informatie over het gebruik van ons abonnement).

Voor het volgen van de lezing ga [naar deze weblink](#).

Gratis toegang tot het kadaster voor onze leden

Vanaf 1 juni heeft NGV-afdeling Kempen- en Peelland een eigen Kadaster Archiefviewer-account! Met dit account kunt u als lid van onze afdeling kosteloos vanuit huis historisch onderzoek doen in de Kadastrale archieven. Het Kadaster geeft informatie over de percelen, de eigenaren en de landmetingen van 1832 tot heden.

Hoe werkt het?

Het abonnement wordt beheerd door Carola van Balkom. Wanneer u interesse heeft, stuurt u een e-mail naar publicrelations-kpl@ngv.nl. In die mail vermeldt u uw naam en lidmaatschapsnummer. U krijgt vervolgens een mail terug met daarin de inloggegevens voor de Kadaster Archiefviewer. Omdat het bestuur nog geen inzicht heeft in de populariteit van dit aanbod, krijgt u de toegang voor één week. Mochten er al aanmeldingen vóór de uwe zijn, dan komt u automatisch op de wachtlijst te staan en ontvangt u bericht wanneer u aan de beurt bent en toegang krijgt.

Inloggegevens en handleiding

Bij de e-mail met de inloggegevens vindt u ook informatie over hoe u kunt inloggen, een korte uitleg over de Kadaster Archiefviewer en de Algemene Voorwaarden.

Zie ook: <https://www.kadaster.nl>

Voor iedere onderzoeker van de eigen stamboom komt het moment dat de oudste voorvader en voormoeder geïdentificeerd is. En dan ga je de stamboom aankleden zoals dat wel genoemd wordt. Misschien waren de mannen wel in militaire dienst, waren de vrouwen voor het huwelijk wel ergens in een grote stad dienstbode of werkten ze in de zomer op een boerderij. De levens van de voorouders krijgen dan meer kleur, er ontstaat een kleine biografie die meer omvat dan dat hij of zij geboren, gedoopt gehuwd en overleden en begraven is. Een mooie aanvulling is het huis of de boerderij waar zij woonden. Dat is niet altijd makkelijk te achterhalen. De akten van de burgerlijke stand vermelden lang niet altijd het adres van de betrokkenen. En als het vermeld wordt is het vaak, vooral in de dorpen, een aanduiding van de wijk en het huis met een letternummer-nummercombinatie. De straten hadden buiten de steden vaak wel een naam maar de huizen hadden geen nummer, met plaatje naast de deur. De huizen in een wijk werden gewoon doorgenummerd en kwamen er huizen bij dan verschoof de hele nummering. Het is ook een puzzel om te achterhalen waar wijk A bijvoorbeeld begon en waar die wijk eindigde. Dat werd dan bijgehouden op het gemeentehuis in een schriftje, vol doorhalingen en correcties. In het bevolkingsregister werd de woning ook aangegeven, in de

kleinere plaatsen ook weer met hetzelfde nummerings-systeem. Dan zie je vaak verschillende nummers bij een gezin. Is het gezin verhuisd? Of is het huis hernummerd? De datum van de wijziging staat er niet bij. Vaststelling waar het gezin woonde op bepaalde tijdstippen is dus nogal moeilijk. Toch is het een interessant gegeven om te weten van je voorouders, zeker als het huis er nog is.

Het kadaster is dan een interessante bron, in ieder geval wanneer de voorouders onroerend goed bezaten. Als zij een huis huurden is het misschien ook nog wel interessant om te weten wie de eigenaar was.

Onze afdeling beschikt nu over een abonnement op de Archiefviewer, een toegang op het archief van het kadaster, waar onze leden gratis gebruik van kunnen maken (maximaal drie tegelijk, voor aanmelding: zie [elders in dit nummer](#)). Zoeken in het kadaster is niet gemakkelijk. Hopelijk is het op afzienbare termijn mogelijk voor leden van onze afdeling om de workshop kadasteronderzoek te volgen die onze afdeling gaan aanbieden.

Een interessant hulpmiddel bij het onderzoek naar de woningen van onze voorouders is **HisGIS**. HisGIS is een project van de [Fryske Akademy](#) in samenwerking met het Humanities Cluster van de [Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen](#) (KNAW).

Wat is HisGIS? Ik citeer de [website van HisGIS](#):

"His staat voor historisch en GIS voor Geografisch Informatiesysteem. Dat is een digitaal pakket voor het verwerken van ruimtelijke informatie: kaarten op het scherm met daarachter informatie over wat er op te zien is. Het bekendste GIS is wel de Tomtom, voor het navigeren in het hier en nu. Met HisGIS kan in het verleden worden gereisd. De fundering ervan bestaat uit het gedigitaliseerde oudste kadaster, dat in de Franse tijd is gestart en in 1832 in werking trad. Daarin zijn zo'n 3 miljoen percelen voor heel Nederland precies in kaart gebracht, waarbij van elk perceel de omvang, eigenaar, het gebruik, de vegetatie en de getaxeerde waarde zijn aangegeven. Het Napoleontisch kadaster is te beschouwen als de eerste systematische en complete inventarisatie van bodem, bezit en kapitaal. Het dient daarom als startpunt voor lange termijnstudies, zowel heen in de tijd als terug tot in de middeleeuwen. Op die fundering van 1832 sluiten chronologische en thematische kaartlagen aan – van luchtfoto's tot vroegmoderne landmetersopnamen - die op diverse manieren met elkaar te combineren zijn. Het HisGIS dient voor stedelijke nederzettingen tevens als grondslag voor Time Machines. Per stad worden via huisnummer-kapstokken de adressen gereconstrueerd en vastgezet op het 1832-systeem, zodat daaraan miljoenen data over bewoners, eigenaars en functie door de tijd heen gekoppeld kunnen worden. Denk aan belasting- en volkstellingsgege-

vens, akten van de burgerlijke stand, bouwdoSSIers, criminaliteitsregisters en dergelijke.

HisGIS en de HisGIS tijdachines zijn opgezet per gewest en stad. Ze beslaan momenteel Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht, Zeeland, en delen van Noord-Brabant, Noord-Holland en Zuid-Holland. Wat de steden betreft zijn inmiddels de Friese kernen, Amsterdam en Leiden voor verschillende tijdslagen toegankelijk gemaakt. Voor Rotterdam, Delft, Leiden, Hoorn, en Maastricht is de 1832-reconstructie beschikbaar. Het systeem wil op middellange termijn heel Nederland omvatten."

HisGIS gaat uit van het kadaster van 1832:

"De basislaag bestaat uit de oudste cartografisch betrouwbare bezitsregistratie per perceel, namelijk die van het kadaster. Dat is een instelling uit de tijd van Napoleon, opgezet om een eerlijke grondslag te verkrijgen voor het heffen van grondbelasting. De oudste Nederlandse kadasterkaarten van de eerste serie dateren uit 1812 en 1813, de laatste uit 1832. Voor de HisGIS-basislaag zijn deze plans digitaal nagetekend en in een coördinatenstelsel geplaatst, waardoor ze op alle topografische kaarten passen. Vervolgens zijn aan elk perceel de bijbehorende gegevens over eigenaren, bodemgebruik en waarde anno 1832 gehangen. Voor heel Nederland gaat het om zo'n 17.000 kadasterkaarten en ruim 3.000.000 percelen."

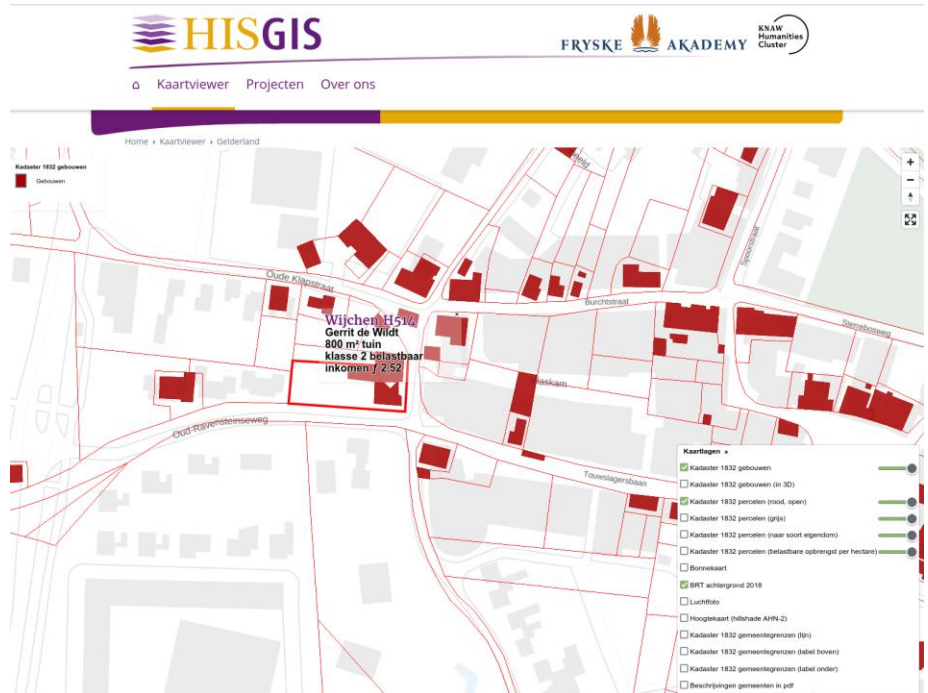
HisGIS is een ambitieus project. Het vergt veel werk en veel vrijwilligerswerk om de oude kaarten van 1832 digitaal te maken, er de gegevens van het de eerste eigenaren aan toe te voegen en er dan nieuwe kaarten en gegevens aan te koppelen. Voor Breda en Midden-Brabant is er al een begin gemaakt. De kaarten van 1832 zijn in te zien en te doorzoeken.

Om een indruk te krijgen van de enorme rijkdom aan gegevens kun je kijken naar de plaatsen in Friesland. De [Leeuwarder Timemachine](#) laat de bewoners en eigenaars zien van Leeuwarden uit de periode 1750 – 1900 op de gedigitaliseerde historische kaarten. In Limburg is Maastricht in kaart gebracht, hier kunnen een aantal oude en nieuwe kaarten over elkaar geprojecteerd worden.

Voor mijn voorouders aan moederskant keek ik naar Wijchen in Gelderland. Mijn voorouder Jan de Wildt was daar brouwer in de Franse tijd. Ik weet waar de brouwerij van zijn vader in die tijd stond. In HisGIS vind ik de brouwerij terug. In 1832 is Gerrit de Wildt de eigenaar. Gerrit is de vader van Jan de

Wildt. Een nadere speurtocht op deze manier gaat mogelijk nog meer gegevens opleveren van de voorouders De Wildt in Wijchen.

HisGIS is niet af maar het is volop in ontwikkeling en het kan heel goed gebruikt worden samen met de Archiefviewer van het Kadaster.

Voor ons onderzoek naar woningen, boerderijen en bedrijven kunnen we ook starten met de huidige situatie. Soms weet je de adresgegevens, soms herinner je je de plaats en het aanzien van het huis of gebouw. Als je het adres niet weet kun je op die plaats gaan kijken en straat en huisnummer noteren. Maar als je geluk hebt hoeft je niet op reis en vind je het huis of gebouw met zekerheid terug op Google streetview, waarmee je straat en huisnummer hebt. Er zijn nu al meerdere websites met kadasterkaarten van heel Nederland waar je dan met straatnaam en huisnummer het huis terugvindt. Op die websites kun je allerlei kadastrale gegevens en rapporten kopen, een service voor makelaars en projectontwikkelaars. Maar gelukkig geven

die sites gratis de kadastrale gegevens zoals bouwjaar, perceelnummer en wijk. Met die twee laatste gegevens kun je in de Archiefviewer snel verder.

Een voorbeeld is: percelloep.nl. Deze site gebruikt een zeer gedetailleerde landkaart. Zie nevenstaande afbeelding betreffende het gebouw van ons verenigingslokaal 't Trefpunt. Merk op dat gemeente niet Eindhoven is maar Woensel, zoals rond 1832 toen de percelen voor het eerst werden opgemeten!

Kadastralekaart.nl gebruikt een soort Earthview met dit resultaat van ons verenigingsgebouw.

percelloep

Perceel WSL01 M 1487

Eigenschappen perceel

Gemeentecode	WSL01
Sectie	M
Perceel	1487
Grootte	1.263 m ²
Laatste wijziging	14-5-2012
Kadastrale gemeente	Woensel

Adres

Straatnaam	Belgiëplein
Huisnummer	20
Postcode	5628XJ
Woonplaats	Eindhoven
Details	Vastgoedloep

kadastralekaart.nl Gratis online kadasterkaart en gegevens

Zoek op de kaart...

Adres: Belgiëplein 20

Postcode	5628XJ	Plaats	Eindhoven
Oppervlakte / Omtrek	4676m ² / 1196m	Perceelstatus	Plan in gebruik
Bouwjaar	1975	Gebruiksdoel	bijeenkomstfunctie

Perceel: Woensel M 1487

Gemeentenaam	Sectie	Kadastrale gemeentecode
Woensel	M	WSL01
Laast gewijzigd	Oppervlakte / Omtrek	
14 mei 2012	1263m ² / 147m	
Afmetingen	Eigenaar perceel	
gegevens van leden	verzoeken	

Aanvullende informatie

Op 9 november 1754 wordt in het schepentrouwboek van Boxtel de ondertrouw aangetekend van Joachim Joseph de Gruijter, weduwnaar van wijlen Clasina Hollanders, *gebooren tot Best dog al eenige jaren alhier tot Boxtel woonagtig sijne* en Anna Gijsberdina van den Biggelaar, jonge dochter, geboren te Sint-Michielsgestel en eveneens al enige jaren in Boxtel woonachtig. Uit het relaas uit de marge van de akte blijkt dat de huwelijksvoltrekking geen doorgang heeft gevonden omdat *den ondertrouw en twee gedane huwelijks proclamatie* door de schepenen zijn *gecasseert en geannuleert*. In de civiele procesdossiers van de schepenbank is meer te vinden over de achtergronden van dit geannuleerde huwelijk.

Anna Gijsberdien vanden Bichelaar, meerderjarig jonge dochter, *laatst als dienstmaagd gewoont hebbende alhier*, richt op 21 november 1754 een *request* (verzoekschrift) aan de schepenen van Boxtel waarin ze verzoekt haar aanstaande huwelijk te annuleren. Ze betoogt dat Joachim de Gruijter, *weduwnaar en woonagtig alhier, zedert eenige tijd met de suppliant* (verzoekster) *heeft verkeert* en haar heeft overgehaald om met hem een wettig huwelijk aan te gaan. Joachim heeft vallende ziekte (epilepsie), en zit om die reden zonder werk. Het komt Anna kort vóór de ondertrouw ter ore dat hij veel schulden heeft, en daarom heeft

ze hem *voorgehouden en te geleyk te kennen gegeven dat vermits zij een arme dienstmaagt was en niets besittende* hij er rekening mee moet houden dat als hun huwelijk doorgang vindt zij *zig beijden in grooten armoedes ouden steeken*. Daarop weet haar aanstaande echtgenoot haar gerust te stellen: hij is zelfs bereid zijn goederen te verkopen om zijn schulden af te lossen. Gerustgesteld gaat Anna met De Gruijter in ondertrouw, en daarvan zijn nu reeds twee proclamaties gegaan. Inmiddels is de aanstaande bruid er echter achter gekomen dat Jochem behalve de schulden die hij haar heeft bekend, en die zij heeft kunnen ontdekken, er nog veel meer schulden zijn. Het is nu evident dat Jochem haar heeft bedrogen, en haar consent tot het huwelijk *doleuselijk* (kwaadwillig) heeft afgetroond. Ze wil onder het huwelijk uit en verzoekt de schepenen om de ondertrouw te casseren en te annuleren.

De aanstaande echtgenoot gaat daar echter niet zonder meer mee akkoord. Hij verweert zich met het argument dat hij heeft toegezegd de *magt hem uijtkragte van den testamente van sijn overledene huijsvrouw Clasina Arnoldus Hollanders competerende (toekomende) sijn erffelijke goed alhier gelege te verkopen soo alsook geschiedt is*, en dat als Anna met hem in het huwelijk is getreden en *zig gedraagt*

als een ordentelijke vrouw betaamt, hij ten volle in staat salsijn met sijne gewoone metier (beroep) den kost te kunnen winnen.

Op 30 november gaat Joachim alsnog overstag. Samen met Anna verschijnt hij voor de schepenbank en zij verzoeken dat haare gedane ondertrouw en opgevolgde twee proclamatiën mogte werden gecasseert ende geannuleert, echter onder het speciaal beding van de bruidegom dat de bruijd soude moeten betalen alle de onkoste desen geresen neven den ondertrouw, het welke bij dezelve is geaccepteerd.

Zoals altijd vragen de schepenen twee onafhankelijk rechtsgeleerden om hen in deze zaak te adviseren. Een huwelijksbelofte, een gedane ondertrouw en twee proclamatiën zijn immers niet niks, en een annulering van het huwelijk op deze gronden moeten wel goed worden gemotiveerd. In hun advies betogen de rechtsgeleerden dat de bruijdegom, volgens des zelfs zeggen, aan de vallende ziekte onderhavig is, hoedanig een quaal aan de bruijd onvermijdelijk een groot afkeer veroorzaakt, en in het toekomstige noch meer zoude veroorzaken, zijnde het daar en boven te duchten dat zodanige ziekte tot de kinderen, uijt dat huwelijk te provenieren (opleveren), zoude worden gepropageert (overgebracht), het welk strijdig is tegen het belang van het gemeen welzijn en de menschelijke sociëteit (samenleving). Zij adviseren dan ook aan de schepenen om

het verzoek bij requeste gedaan en de huwelijksche proclamatiën van de supplianten te annuleren. Dat de schepenbank het advies opvolgt blijkt uit de marginale aantekening bij de huwelijksakte.

Naar dat van d. souwtrouwe
Ondertrouwen, twee proclamatiën
waren gegeven, soo sijn de Verde
geboden gedwarscheert. In gevolgen de
appotable getuicht op dit Regment
Door de Bruid op de 21 Novemb. 1754
gepubliceert, verzoekende dezelve daar
bij, dat haare Ondertrouw en de twee
gedane huwelijks proclamatiën mogte
worden gecasseert en geannuleert op het
welke den Bruidsgom op de 20 Febr. daer
aan volgende wel heeft geaccepteert, en het
Verzoek van de Bruid afgeschlagen, den 28
soo heeft den selve Bruidsgom op den 30 Novemb.
1754 aan en in presentie van Conmissarissen der
Klaart mede de Conventoren in de Castele in aanwezig
later woord, op het welke schepenen op den 6 Decem
ber 1754 hebben geapproveert, ende den Ondertrouw
en twee gedane huwelijks proclamatiën hebben geac
seert en geannuleert, vide de bytpraak ten desen
in de Rivle In-groal, fol 157
J. M. Blankert
J. M. Blankert

marginale aantekening in het Schepentrouwboek van Boxtel

Volgens de huidige medische inzichten is de kans dat kinderen van iemand met epilepsie de ziekte erven tussen één en acht procent.

Joachim de Gruijter (gedoopt te Best op 6 april 1725 als zoon van Joseph Dirck de Gruijter en Maria Joachem Helselms) krijgt in totaal zes kinderen. Bij zijn eerste vrouw, Nicola Aert Hollanders, heeft hij drie kinderen. Na het geannuleerde huwelijk met Maria Gijsberdina trouwt hij nog tweemaal. Op 29 april 1755 (nog geen half jaar later) trouwt hij voor de pastoor van Schaijk met Dorothea Niclaes Megens, bij wie hij twee kinderen verwekt. Zij wonen eerst in Liempde, en verhuizen daarna naar Joachims geboorteplaats Best. Na de dood van Dorothea hertrouwt hij voor de schepenbank van Oirschot op 3 juli 1768 met Adriaantje Henrick Vlemmincx. Met haar en zijn kinderen verhuist hij naar Aalst, waar hij op 7 maart 1778 wordt begraven. Zijn dochter Maria Dorothea (uit zijn laatste huwelijk) komt door verdrinking om het leven en wordt in Aalst op 4 april 1778 (nog geen maand na haar vader) begraven. Zijn zoon Joseph (uit zijn tweede huwelijk) trouwt in Aalst met Allegonda van de Velden, en uit dit huwelijk worden 11 kinderen geboren.

Van Anna Gijsberdina van den Biggelaar ontbreekt verder ieder spoor.

Bronnen: R Boxtel 42.08 en 254.07.96.

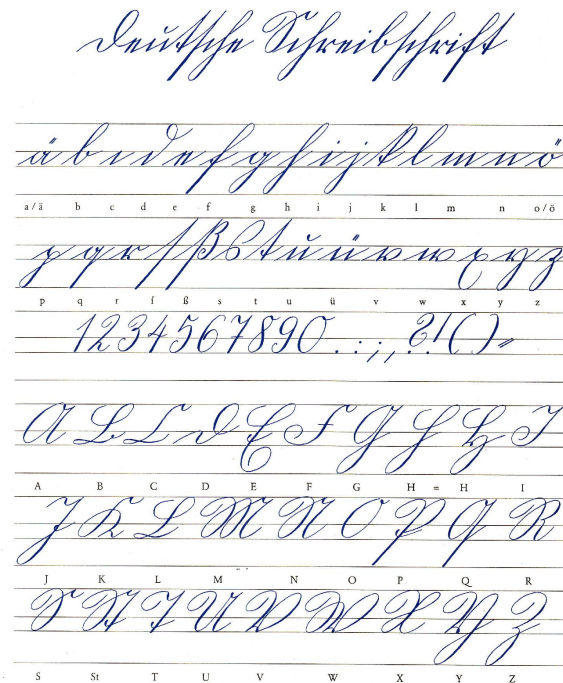
Nu ik geen voorbeelden heb (gevonden of gekregen) van Duitse akten vindt u onderstaand een recente tekst 'Steinerne Zeugen' (2008) eigenhandig in Kurrent geschreven door Hanno Blohm, momenteel bestuursvoorzitter van de 'Bund für deutsche Schrift und Sprache e.V.', een vereniging die zich volgens haar eigen definitie inzet voor het behoud van Duitse schriften en de Duitse taal als cultureel erfgoed.

Ik kan wel gaan putten uit de bekende bronnen zoals 'Alte deutsche Schrift' door Dietzsch, Uhde en Van Booma, uitgegeven door het CBG Den Haag of 'Deutsche Schreibrschrift' door Harald Süß, uitgegeven door Knaur Ratgeber Verlage München, maar dit levert problemen op (afgezien van auteursrechten) in die zin dat waarschijnlijk een aantal van onze leden deze uitgaves wel kennen en deze dan voor hen geen nieuws bieden.

Maar eerst als herinnering een overzicht van de Kurrent (Deutsche Schreibrschrift) rond 1900, uitgegeven door de hierboven vermelde vereniging.

Dan de tekst van 'Steinerne Zeugen'. Deze is ontleend aan Leseschule der deutschen Schrift. Handschriften aus fünf Jahrhunderten mit Übertragung in Druckschrift. Heft 2. Einfache bis mittlere Schwierigkeitsstufe door F. Neugebauer en W. Schumann.

De transcriptie vindt u verderop in dit nummer.

Kurrent (Deutsche Schreibrschrift) um 1900

© Bund für deutsche Schrift und Sprache e.V., 38711 Seejen, Doljach, 1145; Heftjeite: www.BfDS.de
handschrift von Harald Süß, 1995

Bestellkennzahl: 455

Heim vom Zürich

Plötzlich seufst du. - Die Wägen
sind so schön, die Fenster so
schön, die Luft so schön, die
Fenster so schön.

Fenster so schön, die Fenster so
schön, die Fenster so schön.

Die Fenster so schön, die Fenster so
schön, die Fenster so schön.

Die Fenster so schön, die Fenster so
schön, die Fenster so schön.

Die Fenster so schön, die Fenster so
schön, die Fenster so schön.

Die Fenster so schön, die Fenster so
schön, die Fenster so schön.

Die Fenster so schön, die Fenster so
schön, die Fenster so schön.

Die Fenster so schön, die Fenster so
schön, die Fenster so schön.

Die Fenster so schön, die Fenster so
schön, die Fenster so schön.

Kein Wunder! Ein wichtiger Hinweis
brachte den Tod. Ich habe, auch wenn
ich es nicht weiß, erkannt.

Ich habe, auch wenn ich es nicht weiß,
erkannt, dass ich es nicht weiß.

Wann wird es sein, wenn ich es
nicht weiß, dass ich es nicht weiß?

Kein! Ich habe, auch wenn ich es nicht
weiß, erkannt, dass ich es nicht weiß.

Kein! Ich habe, auch wenn ich es nicht
weiß, erkannt, dass ich es nicht weiß.

Kein! Ich habe, auch wenn ich es nicht
weiß, erkannt, dass ich es nicht weiß.

Kein! Ich habe, auch wenn ich es nicht
weiß, erkannt, dass ich es nicht weiß.

Voordat ik in juli 2013 met genealogie begon, dacht ik altijd dat ik alleen Nederlands bloed had. Misschien hier en daar nog wat (verdwaald) Duits bloed, maar daar hield het wel een eind mee op. Dacht ik...

Totdat ik dus aan mijn stamboomonderzoek begon en mijn voorouder Bernhard Burkhard Mettler tegenkwam.

Bernhard werd op 28-07-1748 gedoopt in zowel Bern als Oberbalm, beiden gelegen in Zwitserland. Uit de doopakte van Bern blijkt dat Bernhard een zoon was van Daniël Mettler en zijn vrouw Salome (of Susanna) Feyknecht. Bernhard had twee oudere broers (Samuel Emanuel en Rodolf Daniël), een oudere zus (Maria Magdalena) en een jongere broer (Isaac Jacob).

Vermoedelijk was armoede de drijfveer voor Bernhard om het leger in te gaan. Hij kwam als "gewone soldaat" terecht in het Infanterie Regiment 694A, dat deel uitmaakte van het Regiment Zwitsers 3. Het leger gaf hem gelegenheid om wat van Europa te zien, iets wat niet voor iedereen weggelegd was!

Dankzij de bewaarde boeken is goed te zien waar dit regiment geweest is. Zo rond 1780 kwam het Regiment namelijk in Maastricht terecht, waar Bernhard zijn eerste vrouw zou ontmoeten: Johanna Barbara Laederer. Over de achternaam van Johanna was blijkbaar de nodige

onduidelijkheid, want de naam werd op heel verschillende manieren geschreven in de diverse aktes.

Bernhard en Johanna zullen ongetwijfeld een gezellige tijd gehad hebben, want op 24-01-1781 werd in Maastricht zoon Bernardus Tillemannus gedoopt. En dat, terwijl ze (nog) niet getrouwd waren! Om het kind alsnog wettig te krijgen, trouwden Bernhard en Johanna op 25-03-1781 te Maastricht met elkaar. Zoon Bernardus werd hiermee een wettig kind. Johanna was nu een soldatenvrouw, wat betekende dat zij en het kind met Bernhard meereisden. Het tweede kind (Maria Francisca, 1783) werd ook in Maastricht gedoopt, maar het derde kind (Louisi, 1785) werd in 's-Hertogenbosch gedoopt. En het vierde kind (Elisabeth, +/- 1787) werd ergens in de omgeving van Hellevoetsluis gedoopt, toen het noodlot toesloeg. Johanna overleed (mogelijk zelfs in het kraambed) en liet een weduwnaar met 4 jonge kinderen achter. Om in het levensonderhoud van hemzelf en zijn kinderen te kunnen blijven voorzien, bleef Bernhard in het leger. Het noodlot sloeg ergens voor 1798 opnieuw toe, toen zijn dochter Louisi overleed.

Of het geluk Bernhard eindelijk weer een beetje toelachte, weet ik niet. Misschien was het wel bittere noodzaak! In ieder geval: na een (lange) periode van rouw besloot Bernhard opnieuw te trouwen, ditmaal met Juliana

Catharina Macpherson. Het huwelijk vond plaats op 14-10-1798 te 's-Hertogenbosch. Ook uit dit huwelijk kwam een kind voort (Maria Françoise, 1801). Het geluk was slechts van korte duur, want amper 4 maanden na de geboorte overleed de kleine Maria Françoise. Het echtpaar zou hierna kinderloos blijven...

Over het verloop van Bernhards leven daarna is weinig bekend. Hij komt uiteindelijk in Schijndel terecht, waar hij op 19-11-1816 overlijdt, slechts 68 jaar oud. In de akte wordt hij weduwnaar en gepensioneerd soldaat genoemd. Zijn tweede vrouw wordt vreemd genoeg niet genoemd, terwijl ze pas in 1846 te Maastricht zal overlijden).

Ondanks dat er eigenlijk niet veel bekend is over Bernhard en zijn leven, kan er aan de hand van de aktes die er nog

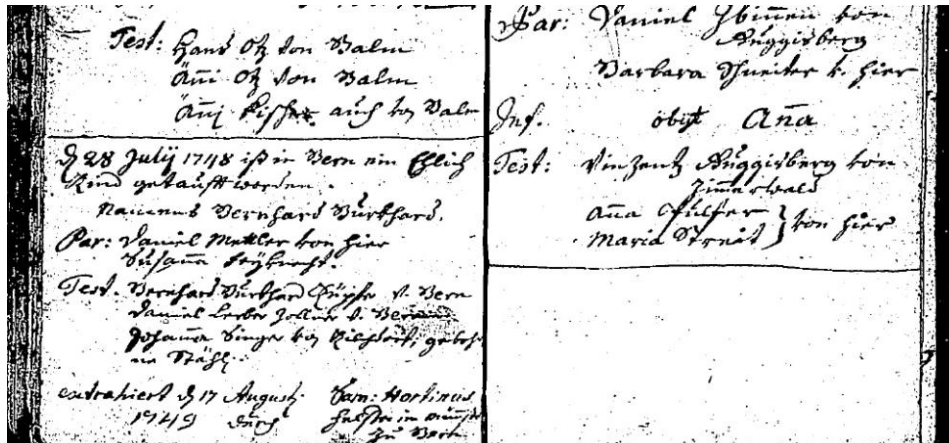
zijn, wel het nodige boven water gehaald worden. Zo weten we dat Bernhard in zijn soldatentijd nooit heeft hoeven vechten en dat hij in zijn privésituatie flink wat voor de kiezen heeft gekregen.

Omdat het zoeken in Zwitserland helaas niet zo eenvoudig is, weet ik tot dusver nog niet veel meer over de familie Mettler. Maar wie weet, wat er ooit nog boven water komt??

Gebruikte bron:

<http://web.archive.org/web/20090919040505/http://www.milwiki.nl/dutchregiments/index.php?n=Replnf.IR694a>

Met dank aan de diverse forumleden van onder andere het BHIC.

Geboorteakte Bernhard Burkhard Mettler
Bern 28-7-1748

Het wordt steeds moeilijker voor het vinden van specifieke informatie. Zeker als je verder teruggaat in de tijd. Ik zoek nu in de periode 1350 - 1550. De gegevens zijn vaak summier. Of soms helemaal niet te vinden. Ook worden diverse naamvarianties gebruikt. Maar welke is dan juist? En niet te vergeten: je moet wel enige paleografische kennis hebben, wil je de inhoud van de oude aktes nog een beetje kunnen lezen.

Het blijft een aanrader om een paleografische cursus te volgen als je zover terugkomt. En dan nog. Hoe sluitend krijg je je genealogische bewijsvoering? Het kost veel tijd. Zoektijd. Want waar moet je allemaal gaan zoeken?

Zo ook mijn zoektocht naar Eustatius van Croonenborch. Zijn zoon was Peter Eustaessoen van Croonenborch, waarvan bekend is dat hij het laatst gewoond heeft in Boxtel. En hij daar ook zeer waarschijnlijk voor 1482 is overleden, conform een akte waarin zijn echtgenote (NN) weduwe werd genoemd.

Het is altijd moeilijk te bepalen hoe oud iemand eigenlijk geworden is. Het is 'guess work'. Maar laat ik aannemen dat hij circa 65 jaar geworden is. Dat geeft een richtgetal. Misschien dat dat helpt. Dan kom ik uit bij het jaar 1417. Dan moet zijn vader Eustatius mijns inziens circa 1390 geboren zijn. Maar waar?

Bastaerts van Boxtel

Eustatius kan ik helaas in de Schepenboeken van Boxtel niet terugvinden. Ook niet in Heusden. Dat archief is tijdens een stadsbrand in 1572 verloren gegaan. Heusden was namelijk ook een logische optie omdat Jan (Johan) van Croonenborch daar vele jaren kasteelheer was. Jan (Johan) en Hendrick van Croonenborch waren beiden broers van Agnes van Cronenborch. Zij was gehuwd met Willem van Merheim, Heer van Boxtel en Liempde. Volgens de Buxtelse schepenboeken hadden Jan (Johan) en zijn broer Hendrick vanwege de familiale relatie ook veel te doen met Boxtel. Wat ik uit de schepenboeken kan opmaken is dat zij beiden regelmatig de kinderen van Agnes en Willem adviseerden bij hun bestuurszaken.

Volgens wijlen Jean Coenen, Nederlands historicus, in zijn boek "Baanderheren, boeren en burgers" was Jan (Johan) van Croonenborch de oprichter van het klooster in Boxtel. Later onderzoek door Mw. dr. Geertrui van Synghel heeft echter aangetoond dat Jan (Johan) niet de oprichter is geweest maar dat hij en zijn nazaten wel bij de overdracht van het Huis Cronenborch betrokken waren. Het huis was door Jan (Johan) wel getimmerd (ik neem aan dat hij dat niet zelf heeft gedaan). Het huis werd in 1478 door de nonnen als klooster in gebruik genomen. De ingang is nog

altijd in de Clarissestraat in Boxtel te zien.

Jan (Johan) was lange tijd ongehuwd. Volgens nog onbekende bronnen zou hij circa 1406 in het huwelijk zijn getreden met Jonkvrouwe Catharina van Drongelen. Zij was al eerder gehuwd met Johan Janz. van den Tempel Slingeland. Uit dat huwelijk had zij drie kinderen. Toen zij huwde met Jan (Johan) was zij circa 60 jaar en niet meer vruchtbaar. Jan (Johan) was van 1395 - 1427 kasteelheer van Heusden en had volgens een Boxtelse schepenbankakte toch twee nazaten te weten Willem en Hendrick. Beide zoons uit een onbekende relatie.

In de schepenbankboeken kwam ik beide heren nog tegen als: Willem de Bastaert en Hendrick (Dirck de Bastaert). Misschien dat ik hier een 'genealogische' aansluiting kan vinden met Eustatius of zijn zoon Peter Eustaetius van Cronenborch?

Maar helaas. Tot op heden heb ik ook deze 'connectie' nog niet kunnen vinden. Wel kan ik zeggen dat ik een goed onderbouwde bewijsvoering heb dat de 'Boxtelse' Van Cronenborchs aan elkaar gelieerd waren.

Niet onbelangrijk om daarbij te vermelden: **de naam Van Cronenborch kwam voor die tijd amper, tot in het geheel niet voor in de Brabantse archieven.** Reden waarom ik op basis van diverse akten met grote zekerheid meen te mogen concluderen dat de volgende personen met elkaar gelieerd waren.

Gelieerde Boxtelse relaties:

Hendrik 'de Oude' van Cronenborch - Broer van Agnes van Cronenborch. Tesaamen met zijn broer Jan (Johan) adviseerde hij vaak de kinderen van Agnes en Willem van Merheim (Boxtel) bij hun bestuurszaken.

Jan (Johan) van Cronenborch (Kasteelheer Heusden - 1397-1420) - Broer van Agnes van Cronenborch en gehuwd met jonkvrouwe Catharina van Drongelen. Jan was betrokken bij de overdracht van een nonnenklooster in Boxtel. (Oorspronkelijk huis van Jan (Johan))

Agnes van Cronenborch (Vrouwe van Boxtel) gehuwd met Willem van Merheim, Heer van Boxtel en Liempde.

Gielis van Cronenborch (Hofmeester aan het Boxtelse Hof circa 1534 - 1551) in de tijd van Jan en Filip van Horne (kasteel Stapelen te Boxtel)

Willem de Bastaert (van Cronenborch) zv. Jan (Johan) van Cronenborch. Komt vaak in Boxtelse akten voor.

Hendrick (Dirck) de Bastaert (van Cronenborch) zv. Jan (Johan) van Cronenborch / komt vaak in Boxtelse akten voor.

Peter (Dirck) 'de Bastaert' oudste zoon van Hendrick (Dirck) / komt in Boxtelse akten voor

***Peter Eustaessoen van Cronenborch** (stamoudovergrootvader) / komt in Boxtelse akten voor

***Michiel (Peter) van Cronenborch** (stamoudgrootvader) / komt in Boxtelse akten voor.

***Joost Michiel Peter van Cronenborch** (stamoudvader) uit Verrenbest.

Naarmate de jaren verstreken verminderde ook de invloed van de van Cronenburgs. Mede door het naderende einde van het Ancien Regime én de periode waarin de toenmalige edelen minder faciliteiten en zeggenschap kregen. De nazaten moesten op zoek naar nieuwe voorzieningen om in hun levensonderhoud te voorzien. Hun 'materiële' en mogelijk financiële steun vanwege hun 'afkomst' nam door deze maatschappelijke veranderingen sterk af. Velen, waaronder mijn stamoudvader Joost, heeft toen zijn bestaan in Verrenbest gezocht, een van de hertgangen van Oirschot. Een onontgonnen landbouwgebied op zo'n 14 kilometer ten zuiden van Boxtel gelegen.

Joost huwde Elisabeth Schoenmakers en kreeg met haar acht kinderen, te weten Pauwels, Aleijt, Hendrick, Jan, Bernaert, Jenneke, Margriet en Michiel. Allen geboren in Verrenbest.

Hieruit zijn enorm veel nazaten voortgekomen. Ettelijke duizenden, welke nu deel uitmaken van mijn KROON-Genealogie, die nog dagelijks met nieuwe namen en data wordt aangevuld. Hopelijk binnenkort ook met resultaten van het DNA/ALIAS onderzoek.

Ter afsluiting: Dit was niet het ultieme genealogische

bewijs dat ik voor ogen had. Maar toch kan ik mijzelf vinden in de zorgvuldige gedocumenteerde onderbouwing van het geheel. Het kan dus gewoon niet anders dat wij nazaten van de bastaarden van Henegouwen zijn met als stamvader Claes van de Gheyne, bastaardzoon van Graaf Willem III van Henegouwen, Zeeland en Holland.

Familiewapen

Helaas geeft dat ons geen recht om het officiële familiewapen van de VAN CRONENBORCHs te mogen gebruiken. Ook niet met de 'barre' (diagonale of horizontale streep) wat aangeeft dat je een bastaard bent.

Wat ik wel ga doen is om voor onze nazaten een familiewapen te laten ontwerpen. Toch altijd leuk om zo iets te hebben en naar te kunnen refereren. Het geeft een 'Van Cronenborch Brabants Clan' gevoel!

Iets waar ik als Brabander wel iets bij heb.

Conclusie

Dat was het voor zover (tot heden) ik iets over het 'Splintertje' nog kon vertellen. Uiteraard stopt het hier niet. Ik zal mijn mogelijke nieuwe ontdekkingen en bevindingen graag weer met U delen. Tenzij U mij iets bijzonders kunt melden wat ik mogelijk over het hoofd heb gezien. Dank alvast daarvoor.

Behalve met het 'Splintertje' onderzoek ben ik momenteel ook intensief bezig met mijn DNA/ALIAS onderzoek. Zoals ik vorige keer gemeld heb denk ik dat de Oirschotse en de Bestse DE CROON nazaten afstammen van de VAN CRONENBORCHs.

Mijn onderzoek tot dusverre bevestigt dit ook. Maar ik mag nog niet te vroeg juichen. Het vervelende bij dit specifieke onderzoek zijn de namen. Met name de veelheid van

dezelfde namen, maar ook de variatie van patroniemen. Om eerlijk te zijn, ik werd er een beetje dol van. De hoeveelheid variaties. En wie hoort bij wie? Het blijft een bijzondere 'puzzel'. Dat is zeker.

Even ter herinnering: In rood heb ik aangegeven waar een DNA match is. Van daaruit wil ik onderzoeken of er een 'match' is met de naam van Cronenborch (of variant) en of dat een connectie geeft met mijn genealogie.

Stamreeks naamsvergelijking:

01. Ferdinand Wilhelmus Theodorus Petrus Kroon (1946)

02. Antonius Adrianus Jacobus Kroon (1913)

03. Wilhelmus Petrus Kroon (1884)

04. Petrus Antonius Kroon (1842)

05. Antonius Petrus Kroon (1798)

06. Petrus Johannes Croon(e) (1767)

07. Johannes Anthonij Croon (1739)

08. Antonij Cornelis de Croon (1696)

09. Cornelis Johannes Hendrik de Croon (Van Croonenburgh) (1659)

10. Johannes Henricus Justus van Croonenburgh (1636)

11. Henricus Justus van Croonenburgh (ca. 1600)

12. Justus Pauwels Justus van Croonenburgh (ca. 1565)

13. Pauwels Justus Michiel van Croonenburgh (ca. 1530)

14. Justus Michiel Peters van Cronenborch (ca. 1482)

15. Michiel Peters van Cronenborch (ca. 1460)

16. Peter Eustaessoen van Cronenborch (ca. 1430)

01. Franciscus De Croon (1944)

02. Marius Josephus De Croon (1905)

03. Gerardus De Croon (1862)

04. Hendrik De Croon (1811)

05. Jordanus De Croon (1772)

06. Jordanus De Croon (1746)

07. Jordanus De Croon (1716)

08. Jacobus De Croon (1677)

09. Theodorus Croonen (Van Croonenburgh) (1650)

10. Jacobus (Jacob Franken Croonenburgh) (1626)

11. Franco Croonen (ca. 1600)

12. Jordanus Croonen (ca. 1560)

13. Franck (Croonen; Jacobs; Willems; Potters) (ca. 1525)

14. Willem Jacobs (ca. 1480)

In de vorige uitgave van dit blad heb ik een namenoverzicht gegeven van het gezin van:

(10) **Jacobus (Franconis / Franco / Franken) van Croonenborch en Joanna Maria van den Venne.**

Nu kijken welke namen er gebruikt werden bij het gezin van (11) Franco Croonen:

VADER: Franco (Croonen). Geboren circa 1600

Bij zijn huwelijk was zijn naam: Franciscus Jordans

Bij zijn overlijden (09-02-1683) was zijn naam: Franck Joorden de Croon

MOEDER: Gertrudis Jacobus (Smetsers)

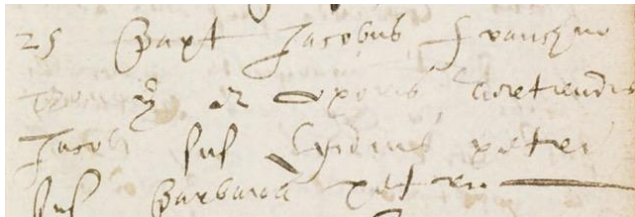
Gehuwd: Oirschot xx-01-1626

Kinderen:

01. **Jacobus Franco** (naam bij doop) - gedoopt Oirschot 25-10-1626 - naam vader: Francquo (Croonen*)

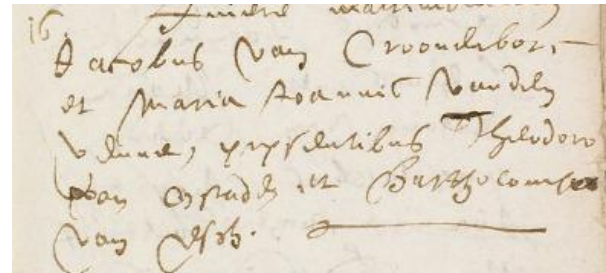
Jacobus **van Croonenborch** (naam bij huwelijk) - huwelijk Oirschot 16-06-1647. Bruid: Maria Joannes Wouters van den Venne

Jacob Francken **de Croon** (naam bij overlijden) - begraven Oirschot 10-09-1676

Doopakte Jacobus - 25-10-1626

N.B. In de transcriptie van bovenstaande doopakte staat als vader vermeld: Francquo Theodorus. Als je de originele doopakte bekijkt is de tweede naam moeilijk te ontcijferen. Echter ik lees Croonen. Wat mijns inziens logischer is.

Huwelijksakte Jacobus - 16-06-1647

02. **Cornelius Francquo** (naam bij doop) - gedoopt Oirschot 30-05-1629 - naam vader: Francquo

Cornelis Franck Joordens (naam bij huwelijk) - huwelijk Oirschot 04-02-1657

Bruid: Heijlken Hendrick Brants

Cornelis Vranke **de Kron*** (naam bij overlijden) begr. 15-09-1711

*) mogelijk verschrijving)

03. **Adrianus Francquo** (naam bij doop) - gedoopt Oirschot 22-10-1632 - naam vader: Francquo

Ariaen Franck J. de Croon (naam bij huwelijk) - huwelijk

Oirschot 03-03-1675

Bruid: Elisabeth Peters van Creijlt

(naam bij overlijden; niet gevonden)

04. **Elisabetha Franciscus** *(naam bij doop)* - gedoopt

Oirschot 28-02-1638 - naam vader: Franciscus Joordens

Elisabetha Francken de Croon *(naam bij huwelijk)* - huw.

Oirschot 25-01-1685

Bruidegom: Petrus Scepens

(naam bij overlijden; niet gevonden)

05. **Margareta Franco** *(naam bij doop)* - gedoopt Oirschot

20-09-1640 - naam vader: Franco Joordens

Margareta Francken de Croon *(naam bij huwelijk)* - huwelijk

Oirschot 27-10-1678

Bruidegom: Jacobus Joannes Erven

(naam bij overlijden; niet gevonden)

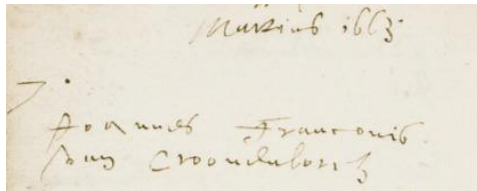
06. **Joannes** *(naam bij doop)* - gedoopt Oirschot 21-03-1644

- naam vader: Franco Jordani Croonen

(naam bij huwelijk; niet gevonden)

Joannes Franconis **van Croonenborch** *(naam bij overlijden)* -

overleden Oirschot 07-03-1663

Overlijdensakte Joannes - 07-03-1663

Het bovenstaande overzicht maakt mij duidelijk dat ze in die tijd slordig met hun oorspronkelijke familienaam omgesprongen. Althans deze tak. Het is maar net hoe je het (of die van de pastoor) stond die dag. Opvallend is bij 01. (Jacobus) de drie varianten, te weten bij geboorte de patroniemen; bij zijn huwelijk de volledige familienaam en bij zijn overlijden de veranderde familienaam De Croon.

Op mijn zoektocht ben ik ook al takken in Oirschot tegengekomen (periode 1600 - 1660) waarbij de naam Van Cro(o)nenborch wel wordt overgedragen en er dus veel minder patroniemen gebruikt werden. Maar ik moet voor de overzichtelijkheid bij de les blijven. Alles stap voor stap.

Nu moet ik op zoek naar het gezin van Jordanus. In ieder geval is mij duidelijk dat de officiële familienaam toch telkens weer opduikt. Wat mijns inziens betekent dat je zo'n naam (VAN CRONENBORCH) niet zomaar verzint als achternaam.

Tot de volgende aflevering van mijn zoektocht(en).

Burgerlijke stand is eigenlijk een onjuiste vertaling van het Franse "état civil", dat eigenlijk burgerlijke staat betekent. Met burgerlijke staat wordt de algemene rechtstoestand van een mens (natuurlijke persoon) aangeduid die betrekking heeft op rechtsfeiten (geboorte en overlijden) en rechtshandelingen (huwelijk, geregistreerd partnerschap, echtscheiding). De Nederlandse wetgever vertaalde het begrip in het Burgerlijk Wetboek van 1838 met de term burgerlijke stand, en gaf het begrip daarmee ook een andere betekenis: tegenwoordig verstaan we onder burgerlijke stand de in iedere gemeente bestaande organisatie welke tot doel heeft om, door middel van een nauwkeurige boekhouding van alle geboorten, huwelijken, echtscheidingen en overlijdens, zekerheid te verschaffen omtrent ieders burgerlijke staat. De burgerlijke stand bestaat gedeeltelijk naast (geboorte en overlijden) en in plaats van (huwelijken) de registratie van vóór 1811, de doop-, trouw- en begraafregisters (dtb), die daarom ook wel de retro-akten van de burgerlijke stand worden genoemd.

In Nederland werd de burgerlijke stand ingevoerd na de inlijving bij Frankrijk in 1811, toen het wetboek van Napoleon onveranderd van kracht werd. De Franse wetgeving bleef ook na Napoleon in Nederland van kracht. Op grond

van deze wetgeving werd aan burgers de verplichting opgelegd om, zowel van geboorten als van overlijden, als van voorgenomen huwelijken aangifte te doen bij de met de registratie van deze feiten belaste ambtenaar, en bepaald dat iemand zonder medewerking van die zelfde ambtenaar in het huwelijk kan treden. De ambtenaar van de burgerlijke stand is belast met het opmaken van akten en het bijhouden van de registers. In Nederland kunnen sinds 1931 ook vrouwen worden benoemd tot ambtenaar van de burgerlijke stand.

Vooraf in de eerste jaren na de invoering was het ambtenaren van de burgerlijke stand vaak een uitdaging om voor elke akte de juiste feiten te verzamelen. Veelal waren zij aangewezen op de aangifte, dat wil zeggen op de informatie die de aangevers konden verschaffen. Ze konden immers niet terugvallen op systematische registraties van vóór 1811. Het duurde twee generaties voordat dat effect was uitgewerkt, en dus moeten we in de akten van globaal vóór 1850 met fouten rekening houden. Voor huwelijksakten werden bewijsmiddelen gevraagd: doopbewijzen, overlijdensbewijzen (als de ouders en/of grootouders van een van de echtgenoten niet meer in leven waren), of bij het ontbreken ervan een akte van bekend-

heid, waarin getuigen voor de rechter verklaarden uit eigen kennis wetenschap te hebben van bepaalde feiten. Voor geboorte- en overlijdensakten waren die bewijsmiddelen niet nodig, en dat verklaart dat met name in overlijdensakten vaak informatie niet wordt opgenomen. Dat geldt veelal voor de namen van de ouders van de overledene: de ambtenaar noteert dan zoiets als: de namen van de ouders zijn aan de aangevers onbekend, of laat de betreffende regels gewoon blanco. Als de aangevers echter wel informatie aanleveren wordt die informatie gewoon overgenomen, zonder dat er een check is op de juistheid ervan. En dus komen daarin nogal vaak vergissingen voor.

Hermanus Robben, bouwman uit Oisterwijk, trouwt op 7 mei 1835 te Oisterwijk met Elisabeth Petronella van Cranenburgh, koopvrouw uit 's-Hertogenbosch. Volgens de huwelijksakte is hij de zoon van Hermanus Robben, bouwman, en Henrica Brenders, beiden wonende te Oisterwijk, en is hij gedoopt op 24 juni 1806. Die informatie komt overeen met de doopakte. Hermanus overlijdt te Oisterwijk op 22 mei 1843. Hij is dagloner, 35 jaar oud, en volgens zijn overlijdensakte de zoon van Hermanus Robben en wijlen Catharina van Leuven. De aangever is overigens zijn vader, Hermanus Robben, dagloner, 80 jaar. Merkwaardig dat juist hij de naam van zijn vrouw verkeerd zou hebben opgegeven. Als hij echter op 17 november 1850

overlijdt wordt als zijn echtgenote opgegeven: Hendrika van Leuven. Hoe zit dat?

Herman Cornelis Robben en Henrica Brenders zijn op 8 mei 1796 voor de pastoor te Oisterwijk getrouwd. Zij krijgen tussen 1797 en 1815 in totaal acht kinderen. Onder de doopgetuigen komen voor: Johannes, Helena en Arnoldus Brenders. Zij passen alle drie in het gezin van Hendrik Brenders en Margo Corthout, maar Henrica komt in dit gezin niet voor. De overlijdensakte van Henrica geeft uiteindelijk uitsluitel: als zij op 14 april 1848 overlijdt worden als haar ouders opgegeven: Jan van Leuven en Helena Brenders. Haar leeftijd komt overeen met de doopakte van Helena, filia illegitima van Joannes van Leuven en Helena Brenders, gedoopt op 20 maart 1775. Haar doopgetuigen zijn Arnoldus en Margarita Brenders. Haar moeder Helena is inderdaad een dochter van Hendrik Brenders en Margo (Margarita) Corthout.

Henrica Brenders ging dus kennelijk door het leven met twee familienamen: Brenders (de naam van haar moeder, die omdat haar vader haar niet erkend had, ook haar wettige familienaam was) en van Leuven (de naam van haar vader). De voornaam Catharina in de overlijdensakte van Herman junior is waarschijnlijk een vergissing: mogelijk was de roepnaam van Henrica Hendrina, afgekort Rina, en heeft de ambtenaar daar Catharina van gemaakt.

Zonder DNA onderzoek is de identificatie van Henrica's

vader een hachelijke zaak. Er woont één Jan van Leuven in deze tijd in de omgeving van Oisterwijk: Jan Dilis van Leuven, afkomstig uit Oirschot, trouwt op 19 mei 1754 voor de predikant van Oisterwijk met Jenneke Adriaen Smolders. Zij wonen in Udenhout, waar Jan op 10 oktober 1782 wordt begraven. Misschien heeft Helena Brenders als dienstmeid bij de familie gewerkt. De familie van Jan er blijkbaar geen moeite mee dat zijn bastaardkind ook af en toe zijn familienaam gebruikte.

In de akten van burgerlijke stand worden in de eerste decennia na de invoering veel fouten gemaakt omdat de aangevers onjuiste informatie doorgeven. Vooral met de namen van ouders van de overledene kan het nogal eens mis gaan. Het is verstandig om bij twijfel een nader onderzoek in te stellen om er achter te komen of de fout misschien toch kan worden verklaard.

Reactie van Toon van Gestel op het artikel Het raadsel van de twee geboorteaktes van Peter Roosenboom in het vorige nummer van De Twee Kwartieren (nummer 2021-2).

De Genneper borrel

Peter Roosenboom vraagt om een andere, eventueel betere verklaring voor de twee geboorteakten van zijn voorvader. Goed onderzoek vraagt inderdaad om twijfel en tegenspraak en een voortdurende bezinning op de uitgangspunten. Zo komt de 'geboorte-borrel' onder generalogen veelvuldig ter tafel: graag wil ik deze verbannen naar de borreltafel in de nazit, waarin iedereen een duit in het zakje mag doen, het waarheidsgehalte best mag sneuvelen voor het fraaie verhaal, zolang het maar gezellig blijft. Ik zal aan het eind deze wens nog van een tweetal redenen voorzien.

Rond 1830 zijn het zijn roerige tijden in Gennepe, in elk geval op bestuurlijk vlak. In 1813 komt er een einde aan de Franse tijd en wordt Gennepe weer Pruisisch. Na Waterloo worden de Nederlanden door het Congres van Wenen herenigd. Om de nieuwe staat te beschermen wordt ten oosten van de Maas een strook land toegevoegd, zo breed, dat een kanonschot vanuit het huidige Duitsland de Maas niet kon bereiken.

Zo werd Gennepe van Pruisisch nu Nederlands en onderdeel van de nieuw gevormde provincie Limburg. Behalve de naam had die weinig met het vroegere hertogdom te maken. De onderdelen waren uit allerlei gebieden van weleer samengeraapt. De eerste 24 jaren was er maar één Limburg, gelegen aan weerszijden van de Maas, verspreid over het huidige Nederland en België.

De julirevolutie (juli 1830) in Frankrijk bracht ook reuring in de vroegere Zuidelijke Nederlanden en op 5 oktober 1830 verklaarde België zich onafhankelijk. Willem I en zijn regering bleken niet in staat de opstand te onderdrukken en in januari 1831 bevestigden de grote mogendheden van toen de Belgische onafhankelijkheid. Zéér tegen de zin van koning Willem I en het merendeel van de bevolking in het Noorden. Op 5 februari riep Jan van Speijk: 'Dan liever de lucht in, dat liever dan een Brabanter te zijn' en offerde een hele scheepsbemanning op aan zijn zucht naar heldendom. Naast Antwerpen hield het Noorden troepen in Luxemburg, Maastricht en Mook. Limburg, dus ook Gennepe, kwam bij het Zuiden. Dit zou zo duren tot 1839, toen er door de koppige koning eindelijk vrede gesloten werd en Limburg gedeeld en verdeeld werd en het Noordoostelijke deel Nederlands Limburg werd.

Gennepe hoorde tot het hertogdom Kleef. Dit werd in 1609

door Pruisen ingelijfd. Vanaf dat moment ligt Gennep in een uithoek van het land waar het bij hoort en ver weg van het bestuurlijk centrum. Het ligt voor de hand, dat een stadsbestuur in een dergelijke situatie een eigen bestuurscultuur ontwikkelt. Je mag veronderstellen, dat de notabelen leren het zelf wel uit te zoeken en gewend raken aan eigengereid handelen, zonder noodzaak verantwoording af te leggen. In 1830 is er bovendien in minder dan 20 jaar sprake van een 4de overheid ver weg én van een vijandig leger op loopafstand in het naburige Mook. Terug naar de geboorteakten. Of deze al door de Fransen zijn ingevoerd en wanneer of eerst in 1815 is mij onbekend. In elk geval niet noodzakelijkerwijs in 1811, zoals in de rest van Nederland, want Gennep had daar nog nooit bij gehoord. Het is dan ook interessant of het plaatselijke bestuur de Burgerlijke Stand al beschouwde als een standaardprocedure, of als een lastige verplichting, die niet meer zo nauw luisterde in de huidige revolutionaire omstandigheden. (Kom daar maar eens achter!?). En ook: het stadsbestuur en de ambtenaren: wie waren dat en vond er een wisseling van de wacht plaats? Daar ziet het wel naar uit en wellicht heeft de nieuwe ploeg gemeend de oude te moeten corrigeren. Het lijkt me interessant om de plaatselijke heemkondeclub haar licht te laten schijnen op de situatie in Gennep rond 1830 en op de maatschappelijke bovenlaag vanaf de Franse tijd tot aan het begin van de

Nederlands-Limburgse periode.

Tot slot: de borrel. Gennep was wel een stad, maar in de gemeenteatlas van Kuyper zie ik het aantal inwoners in 1869: 1400! In 1830 waren dat er ongetwijfeld nog een stuk minder, want de demografische transitie (een versnelde groei van de bevolking naar het 10-voudige) is dan al in gang gezet. Voor een schatting van het aantal geboorten deel ik het aantal inwoners door 70: het levert 20 geboorten per jaar op, rekening houdend met de kindersterfte maximaal 40 (!). Dan kom ik op een 3 geboorten per maand. Met of zonder borrel: als de ambtenaar van de Burgerlijke Stand uit het raam kijkt en de vader het Stadhuisplein ziet oversteken, begint hij al te schrijven. In zo'n kleine gemeenschap weet hij immers, wie er in verwachting is en dus wat hij verwachten kan. Die vader hoeft ook niet te vertellen, wie hij is en hoe hij heet: dat staat wellicht al op papier, voor hij binnen is. En was de ambtenaar nog met iets anders bezig, dan kunnen er aantekeningen gemaakt worden, kan de handtekening al gezet worden en de akte later worden ingevuld. Zo maakt in de praktijk een bezopen of een nuchtere vader helemaal niets uit.

En dan nog: in 1830 leven we in een hiërarchische samenleving: een standenmaatschappij. De notabelen zijn geen medeburgers, maar boven-ons-gestelden. Die willen wel toegesproken worden, maar niet aangesproken, laat

staan tegengesproken. Dat is niet fatsoenlijk! En 'fatsoen moet je doen'. Natuurlijk! Maar als ik dat hoor, denk ik onwillekeurig aan de 1ste verdedigingslinie van de regent, niet gewend om tegengesproken te worden en verantwoording af te leggen. Het kwam dan ook bij de al dan niet nuchtere burger, verschenen voor de ambtenaar niet in het hoofd op, om deze te wijzen op een fout of om hem te verzoeken iets recht te zetten, laat staan om de puntjes op de ij te plaatsen. Ben dan ook niet verbaasd over de 'eenvoudige, zwijgende burger', die de ambtenaar ter plekke niet wijst op fouten!

Éen voorbeeld: op 19 april 1834 trouwt Marie Catherine van den Berg, geboren Dommelen 21 oktober 1812 (vandaar de namen in het Frans) in Duizel met Lodewijk van Grotel. In de akte heet zij Anna Barbara, geboren Dommelen 18 december 1814. Maar dit zusje is op 2 mei 1818 in Riethoven overleden, ongeveer 3 ½ jaar oud. Voor mij ligt de volgende verklaring voor de hand: de geboorteakte is verstrekt door de gemeente Dommelen. De kleinste gemeente in de verre omgeving, dus met een klein ambtenarenapparaat. De familie woont er dan al niet meer en het overlijden van het zusje is er onbekend. De ambtenaar zoekt in de 10-jarentafels en gaat met zijn vinger vanaf 1820 omhoog: 1814? Hebbes! En omdat ook in Duizel nadere gegevens ontbreken blijft de fout onopgemerkt. En niemand die verder zijn/haar mond opendoet. Waarom zouden ze? De bruiloft is bij het huwelijk in de kerk; die voor de ambtenaar is een verplicht nummer, en wat de man voorleest

is onderdeel van het ritueel. Daar ga je geen stennis over maken, met alle eventuele gevolgen van dien! Misschien dat er een wenkbrauw is gefronst en als er al sprake is van een borreltje teveel, dan toch ná afloop.

Wat mij betreft wordt 'het borreltje te veel' vervangen door de 'eenvoudige, zwijgende burger' en de 'eigengereide, boven het gewone volk verheven ambtenaar'. Wellicht een nieuw cliché, maar vast een stuk dichters bij de werkelijkheid van toe, dan het oude.

Toon van Gestel.

Reactie van Peter Roosenboom:

Ik denk dat Toon, met dank aan zijn uitvoerige commentaar, hier helemaal gelijk heeft. De burgemeester heeft gewoon een tweede akte gemaakt tegen alle regels in. En inderdaad de burgemeester was toendertijd een functie met macht en aanzien in zijn gemeente. Dus daar hoefde hij geen bezwaren te verwachten. En in de woelige periode van de jaren 1830 - 1831 was het provinciebestuur in Maastricht niet alleen ver weg, maar dat had met de Belgische opstand wel wat anders aan het hoofd. Een feit dat ik mijn onderzoek en in het artikel niet de aandacht gegeven heb die het verdient, hoewel ik er wel van op de hoogte was.

Steinerne Zeugen

Plötzlich sah ich ihn. – Die Wurzeln
einer gefallenen Fichte (= *spar*) hatten ihn
aus dem tieferen Erdreich ans
Tageslicht gerissen.

Tautropfen blitzten aus seiner matt
glänzenden Oberfläche.

Doch welches Geheimnis bargen diese
regelmäßigen, feinen Linien?

Aufgeregt schaute ich
erneut auf den Boden. Ja gab es
noch ein zweites Wunder?

Da lag doch tatsächlich eine
Muschel(= *schelp*)! – Oder war es nur das
verlassene Gehäuse einer
seltenen Schnecke? – Nein! –

Aber eine Muschel im Gebirgswald,
200 Kilometer vom nächsten
Meeresstrand entfernt?

Gedankenverloren ging ich weiter
und stand unversehens
vor einer großen Lichtung (= *laar*),
auf der kein einziges Pflänzchen
wuchs.

Kein Wunder! Eine riesige Steinplatte
bedeckte den Boden. Ihre helle, angenehme
Farbe kam mir sehr bekannt vor. –
Schuf unser Steinmetz (= *beeldhouwer*) nicht erstaunliche
Gebilde aus diesem werkstoff?

Woran jedoch erinnerte mich die
Oberfläche dieser Platte? –

Richtig! Sie glich ein wenig der Well-
pappe (= *golfplaat*) auf dem Schuppen unseres
Nachbarn. Das war ja nicht zu glauben!

Vorsichtig Fuß vor Fuß
setzend, betrat ich das steinerne Rätsel.
Heiß war es hier im hellen Sonnenlicht.

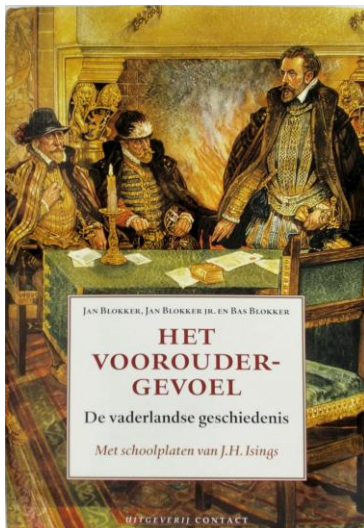
Etwas benommen fuhr ich
mit beiden Händen tastend über das
harte, rissige Geheimnis und träumend
erschien mir eine längst vergangene
Welt, von der ich vor langer Zeit
einmal gelesen hatte.

Hanno Blohm

Het vooroudergevoel De vaderlandse geschiedenis

Auteurs: Jan Blokker, Jan Blokker jr en Bas Blokker
Cat.nr: 11-BKR

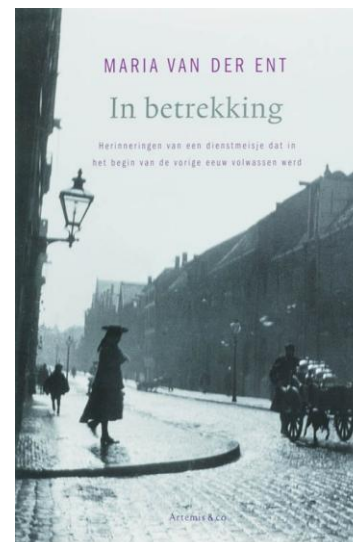
Op de meeste scholen hingen vroeger de geschiedenisplaten van Johan Herman Isings: van de hunebedbouwers tot Leidens Ontzet, en van Floris V tot de Vierdaagse Zeeslag zijn ze honderduizenden kinderen bijgebleven. In de klas werden de schilderijen als lesmateriaal gebruikt. Isings had niet de gehele vaderlandse geschiedenis geschilderd. Zijn lievelingsperiode was de Tachtigjarige Oorlog en de Gouden Eeuw: negentien van de drieënveertig aquarellen die hij maakte waren aan die tijd gewijd. Zoals de onderwijzer nodig was om de 'gaten' te vullen die Isings had laten vallen, zo hebben de schrijvers het op zich genomen om de hele vaderlandse geschiedenis,

van de prehistorie tot de 21ste eeuw, nog eens te vertellen. De schoolplaten dienen opnieuw als illustratie en geheugensteun.
Uitgave 2005 - 272 bladzijden

In betrekking
Herinneringen van een dienstmeisje dat begin 1900 volwassen werd
Auteur: Maria van der Ent
Cat.nr: 11-ENT

Maria van der Ent groeit op in een groot arbeidersgezin in Rotterdam. Hoewel ze de slimste van de klas is, wordt ze op haar twaalfde van school gehaald om 'in betrekking' te gaan. Haar moeder verhuurt haar voor 75 cent per week aan een familie met een stoffenzaak. Zo begint het leven van Maria bij diverse families. Er volgen 13 jaren van zwaar werk, bij wispelturige bazinnen en soms handtastelijke echtgenoten,

met onbehouden werkvolk en kleurrijke types die 100 jaar geleden de straten bevolkten. Maria toont zich standvastig en werkt zich op binnen de huishoudelijke hiërarchie tot ze op 25-jarige leeftijd haar betrekking opzegt om te trouwen met een man die spoedig carrière maakt. Binnen korte tijd heeft Maria zelf meisjes in betrekking. 50 jaar lang verzwijgt ze haar nederige afkomst, totdat haar jongste zoon haar vraagt naar haar jeugd. In betrekking schetst een beeld van een eigenzinnige jonge vrouw en bovendien een authentiek portret van Rotterdam in het begin van de vorige eeuw. Het leven op straat, de grote tegenstellingen tussen arm en rijk en de worstelingen met het geloof zijn levendig beschreven.

Uitgave 2007 - 195 bladzijden

Het pauperparadijs

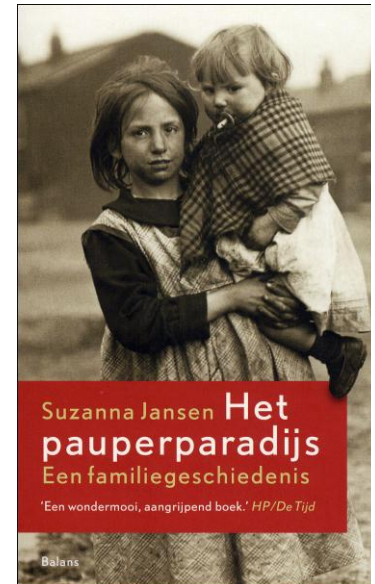
Auteur: Suzanna Jansen

Cat.nr: 12-JSN2

Amsterdam-Noord tijdens de crisisjaren: Roza Dingemans, moeder van een door schulden en alcoholisme getroffen gezin, probeert koste wat kost haar waardigheid te bewaren. Ze ontleent trots aan een gerucht over een voorname afkomst en een misgelopen erfenis. Maar is dat werkelijkheid of mythe? Op zoek naar de feiten stuit haar kleindochter, de auteur, op een verborgen stuk Neder-

landse geschiedenis: een uniek heropvoedingsexperiment in de Drentse nederzetting Veenhuizen, waaraan haar voorouders zijn blootgesteld. In drie enorme gestichten werden vanaf 1823 tienduizenden arme stadsgezinnen gedruild tot nuttige burgers. Maar wat begon als een bevlogen plan om de onderklasse te verheffen, veranderde al snel in een fuik. In een betrokken, beeldende stijl volgt de schrijfster vijf generaties van haar familie langs alle goedbedoelde beschavingspoging. Van de bedelaarskolonie Veenhuizen tot het 'wonen-onder-toezicht' in de arbeiderswijken van de 20ste eeuw. Gaandeweg tekent zich af hoe deze opvoedcampagnes ingrijpen in het leven van Roza Dingemans en haar nazaten.

Uitgave 2008
255 bladzijden

HET SPOOR BIJSTER

Hebt u een vraag waar u geen antwoord op weet, loopt u in uw onderzoek vast en weet u niet hoe u verder moet, kortom: bent u het spoor bijster, stuur dan een mailtje naar:

redactie-kpl@ngv.nl

We zullen op zoek gaan naar de juiste kennis en deskundigheid om uw mail van een antwoord te voorzien, onder voorwaarde dat we vraag en antwoord mogen publiceren in De Twee Kwartieren. En komen we er zelf niet uit, dan publiceren we uw vraag in de hoop dat een van onze lezers u op weg kan helpen met het antwoord.

We ontvingen deze keer één vraag

Een vraag uit België van Peter Bierkens:

"Ik ben bezig met een genealogisch of stamboomonderzoek van de familie Bierkens. Mijn recentste voorouders stammen uit de streek van Kaulille (Belgie). Echter ik heb een zeer oude en uitgebreide tak met dezelfde familienaam teruggevonden uit de streek van Zeelst - Meerveldhoven - Strijp. Deze familienaam bestond daar reeds eind 1200 begin 1300 maar verdwijnt dan rond 1500 en duikt dan weer op in Oirschot en later in Moergestel. De link als die er al is met Kaulille vanaf 1700 is een raadsel. (van voor 1700 niets terug te vinden in de Belgische archieven) Heeft iemand binnen jullie kring weet van een link tussen de Nederlandse en Belgische takken met BIERKENS als achternaam?"

Reacties naar: peter.bierkens@telenet.be graag met kopie naar redactie-kpl@ngv.nl

onze grote kracht is

dat we elkaar binnen de afdelingen

ontmoeten en helpen

PUBLICEREN IN DE TWEE KWARTIEREN

Een van de slogans van de NGV is "Ontdek je eigen verhaal. En dat is wat wij genealogen doen, het verhaal ontdekken van onze ouders en voorouders.

In ons blad kunt u dat eigen verhaal kwijt. En dat kunnen hele verschillende verhalen zijn. De mooie, spannende verhalen over het voorgeslacht, de familie verhalen die toch vaak niet helemaal waar waren, de drama's in de familie, de helden en de criminelen, de goede tijden van vrede en voorspoed en de zware tijden van oorlog en rampen.

Dat kunnen ook verslagen zijn van hoe u hoge hordes moest overwinnen om verder te komen, van de verre reizen naar de plaats waar de voorouders vandaan kwamen die ooit naar ons land immigrerden. Het kunnen tips zijn voor de medegenealogen om nieuwe bronnen aan te boren, om de weg te vinden in speciale archieven.

Ook u hebt een verhaal, waarschijnlijk zelfs vele verhalen, die de moeite waard zijn om te publiceren.

Waar moet een artikel aan voldoen?

Er moet een duidelijk verband zijn met de genealogie, het gaat over uw voorgeslacht of over de zoek- en verslagsmethoden hoe we onze mooie hobby bedrijven. Uw artikel kan over onze regio gaan maar ook over ver daar buiten, want onze leden of hun voorouders komen vaak zelf uit uit een andere streek, of uit een ander land of continent. Het artikel beschrijft vooral de personen uit uw voorge-

slacht maar u kunt dat ook aanvullen met de leefomstandigheden in brede zin.

Uw artikel is nieuw en nog niet eerder gepubliceerd.

Uiteraard helpt de redactie u om uw artikel zo nodig te verbeteren of aan te passen. In het algemeen plaatsen we de artikelen ongewijzigd en wijzigingen gaan in overleg met de auteur.

Hoe levert u het artikel aan?

De meesten van onze schrijvers maken prachtige Worddocumenten. Dat mag, maar het is echt niet nodig. De Twee Kwartieren wordt vormgegeven met het Desktop Publishing pakket Scribus. Uw kopij wordt zonder opmaak overgezet. Dus elk tekstformaat is goed. Noten **niet** linken in de tekst. De afbeeldingen mag u in de tekst plaatsen, maar om scherpe afbeeldingen te krijgen in het tijdschrift ontvangen we de afbeeldingen ook graag afzonderlijk, bij voorkeur in **png-formaat**. Vooral jpg en jpeg geeft veel verlies van scherpte. Hoe hoger de **resolutie** van de afbeelding, hoe beter. Uiteraard dient de afbeelding vrij van rechten te zijn.

Auteurskopie

Uw verhaal bereikt onze 250 lezers en u ontvangt van ons als auteur een PDF van uw artikel met een omslag van De Twee Kwartieren met daarop een afbeelding uit uw artikel.

Deze PDF kunt u geheel naar eigen inzicht printen, laten drukken of digitaal verzenden naar familie en vrienden.

MUTATIES LEDENLIJST

Co van het Groenewoud

Per 1 juli 2021 had de NGV 5638 leden en 496 bijkomende leden, waarvan voor de afdeling Kempen- en Peelland 224 leden en 18 bijkomende leden. Voor correspondentie aan de NGV gebruikt u het postadres:

NGV, postbus 50, 3980 CB Bunnik onder vermelding van uw lidmaatschapsnummer.

DIGITAAL ZOEKEN IN EN OM ONZE REGIO

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven:

<https://www.rhc-eindhoven.nl>

Brabants Historisch Informatie Centrum (Den Bosch)

<https://www.bhic.nl/>

Regionaal Archief Tilburg

<https://www.regionaalarchieftilburg.nl/>

West-Brabants Archief

<https://westbrabantsarchief.nl/>

Stadsarchief Breda

<https://stadsarchief.breda.nl/>

Erfgoed 's-Hertogenbosch

<https://www.erfgoedshertogenbosch.nl>

Erfgoedhuis Weert

<https://www.erfgoedhuisweert.nl>

Regionaal Historisch Centrum Limburg

<https://www.rhcl.nl/nl>

BESTUUR VAN DE AFDELING KEMPEN- EN PEELLAND

Kontakt: secretaris-kpl@ngv.nl

Wamberg 48, 5653 KV Eindhoven

Anton Neggers	voorzitter	e-mailadres
Martien van de Donk	penningmeester	e-mailadres
Dik Jager	secretaris	e-mailadres
Ria van Dingenen	ze secretaris	e-mailadres
Peter Roosenboom	public relations	e-mailadres
Co van het Groenewoud	ledenadministratie	e-mailadres
Carola van Balkom	public relations	e-mailadres

Website NGV:

<https://ngv.nl/>

Website NGV-KPL:

<https://ngv-afdelingen.nl/kpl>

Facebookpagina Kempen- en Peelland:

[link](#)

Youtubekanaal DeTweeKwartieren:

[link](#)

Scanbeheer: Astrid Magielse-Dix:

[e-mailadres](#)

VOOR ONDERSTEUNING EN ADVIES

Voor hulp bij uw genealogieprogramma:

GensDataPro	André Van Damme	e-mailadres
GensDataPro	Wim van Stek	e-mailadres
Aldfaer	Johan van Hassel	e-mailadres
PRO-GEN	Ben Bal	e-mailadres
GRAMPS	Peter Roosenboom	e-mailadres
Webtrees	PeterRoosenboom	e-mailadres